

РЕШЕНИЕ

№ 21389

гр. София, 20.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав, в
публично заседание на 20.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **8995** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 88, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/.

Образувано е след обезсилване на Решение № 6268/ 24. 10. 2023 г., постановено по адм. дело № 4106/ 2023 г. по описа на Административен съд - София град и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на съда със задължителни указания, дадени с Решение № 9340/6. 08. 2024 г., постановено по адм. дело № 689/2024 г. по описа на ВАС.

Предмет на разглеждане е жалба, депозирана от „МБРД“ ООД и от Сдружение с нестопанска цел за обществена полза Алтернативни Комплексни Иновативни Дейности - АКИД, подадена чрез адв. К., представляващ двамата жалбоподатели, против Решение № СО-26-ЕО/2023 г. от 14. 02. 2023 г. за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на директора на Регионална инспекция по околната среда и водите /РИОСВ/ – С.. В жалбата се сочат подробни аргументи за незаконосъобразност на оспорвания акт, като се иска неговата отмяна.

В съдебното заседание жалбоподателите се представляват от адв. К., който поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена.

Ответникът - директорът на РИОСВ – С. се представлява от юрк. П., която оспорва жалбата и моли за нейното отхвърляне.

Заинтересованата страна „Аратиден“ ЕООД се представлява от адв. Й., която изразява становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд - София град, като взе предвид становищата на страните, и като обсъди събраните по делото писмени и гласни доказателства, прие за установено от фактическа страна

следното:

Административното производство пред директора на РИОСВ - С. е започнало с внесено Уведомление с вх. № 15063/04.08.2022 г. от „Аратиден“ ЕООД за изготвяне на план/програма по реда на чл. 8, ал. 1 от Наредбата за екологична оценка за изработване на Проект за частично изменение на Общия устройствен план на [община] с обхват ПИ № 38432.2.16, местност „И. камък“, [населено място], общ. К., за изграждане на „Подстанция и възлова станция“, с приложено задание. С писмо с изх. № 7986/15.08.2022 г. на основание чл. 8, ал. 4 от Наредбата за ЕО, директорът на РИОСВ - С. е информирал възложителя за приложимите процедури по отношение на изискванията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и чл. 31 на Закона за биологичното разнообразие /ЗБР/, като е дал указания за последващи действия, които следва да се предприемат. Тъй като съгласно предоставена от възложителя скица, издадена от Служба по геодезия, картография и кадастър - [населено място], поземлен имот с идентификатор № 38432.2.16, местност „И. камък“, [населено място], общ. К., е с трайно предназначение на територията - „земяделска“, с оглед което е налице необходимост от провеждането на процедура по устройствено планиране за преотреждането на имота, за която цел следва да се изготви проект на подробен устройствен план /ПУП/ по реда на Закона за устройство на територията /ЗУТ/. Със същото писмо директорът на РИОСВ - С. е уведомил възложителя, че конкретният план подлежи и на процедура по оценка на съвместимостта /ОС/ с предмета и целите на защитените зони и че съгласно чл. 31, ал. 4 от ЗБР процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ЕО, като е указал на възложителя какви са необходимите документи, които следва да внесе в РИОСВ - С. с оглед провеждането на процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО.

От Протокол № 853/2022 ЕО и ОВОС на РИОСВ – С. е видно, че на основание чл. 8, ал. 4 от Наредбата за ЕО, на 16. 08. 2022 г. е осигурен обществен достъп до определена процедура за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка с изх. № 7986/15.08.2022 г. за Проект за частично изменение на Общия устройствен план на [община] и проект на подробен устройствен план - план за застрояване /ПУП- ПЗ/ в обхват ПИ № 38432.2.16, местност „И. камък“, [населено място], общ. К. и бъдещо изграждане на „Подстанция и възлова станция“, с възложител „Аратиден“ ЕООД.

Възложителят е внесъл в РИОСВ - С. Искане вх. № 15063-22436/06.12.2022 г. за преценяване необходимостта от извършване на ЕО съгласно дадените от инспекцията указания, ведно с приложени документи. На 13.12.2022 г., съгласно Протокол № 1286 ЕО и ОВОС/2022 на РИОСВ - С., на основание чл. 13, ал. 5 от Наредбата за ЕО на интернет страницата на РИОСВ - С. е осигурен обществен достъп до постъпилото искане за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО на Проект за частично изменение на Общия устройствен план на [община] и проект на подробен устройствен план - план за застрояване /ПУП- ПЗ/ в обхват ПИ № 38432.2.16, местност „И. камък“, общ. К. и бъдещо изграждане на „Подстанция и възлова станция“, с възложител "Аратиден" ЕООД.

При съобразяване с изискванията на чл. 13, ал. 1, т. 2 от Наредбата за ЕО, с Писмо изх. № 15063-11834/20.12.2022 г. директорът на РИОСВ - С. е изискал становища от страна на Регионална здравна инспекция /РЗИ/ – К., във връзка с което директорът на РЗИ - К. е изразил такова, че за да може да се направи цялостна оценка на възможния здравен риск и значимостта на отрицателните въздействия върху здравето на хората е необходимо представената документация да бъде допълнена. По указание на директора на РИОСВ възложителят „Аратиден“ е предоставил необходимата допълнителна информация с Писмо вх. № 15063-1350/25.01.2023 г., във връзка с което и след запознаване с нея директорът на РЗИ – К. в Писмо изх. № 01-99#1/23.12.2022г. е

изразил становище, че реализацията на плана няма да доведе до предпоставки за възникване на здравен риск за населението в най-близките населени места.

С цел определяне на приложимата процедура по реда на чл. 31 от ЗБР, преписката е предоставена за становище от вътрешен експерт на РИОСВ - С. с направление „Натура 2000“, който е посочил, че ПИ № 38432.2.16, предмет на плана, не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии /ЗЗТ/, както и в границите на защитени зони по смисъла на ЗБР. Най-близко е разположена защитена зона BG0001012 - “Земен“, обявена със Заповед № РД-328/31. 03. 2021 г. на министъра на околната среда и водите, е на отстояние 0,923 км. Планът попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони /Наредба за ОС/ и подлежи на процедура за оценка на съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР. След преглед на представената документация и на основание чл. 37, ал. 3 от Наредбата за ОС въз основа на критериите по чл. 16 от нея изводите от извършения анализ са, че проектът няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони, при следните мерки и условия: да се предвиди процесът на монтаж и строителни дейности да се осъществява извън месеците април - юни, в които е сезона на размножаване на целевите видове от групите птици, земноводни и влечуги, бозайници и безгръбначни /април - юни/, с цел избягване на минимална възможност за безпокойство на посочените видове.

Въз основа на внесената от възложителя документация и приложения към нея, както и на получените становища в хода на процедурата, директорът на РИОСВ - С. е постановил Решение № СО-26-ЕО/2023 г. по преценяване на необходимостта от екологична оценка за „Проект за частично изменение на Общия устройствен план на [община] и проект на подробен устройствен план - план за застрояване /ПУП- ПЗ/ в обхват ПИ № 38432.2.16, местност „И. камък“, [населено място], общ. К., и бъдещо изграждане на „Подстанция и възлова станция“, с възложител „Аратиден“ ЕООД, като се е произнесъл да не се извършва такава за посочения проект.

Решение № СО-26-ЕО/2023 г. от 14. 02. 2023 г. на директора на РИОСВ – С. е обжалвано по реда на чл.81 и сл. от АПК от „МБРД“ ООД и Сдружение с нестопанска цел „Алтернативни Комплексни Иновативни Дейности – АКИД“ пред министъра на околната среда и водите. С Решение 70/13. 04. 2023 г. министърът на околната среда и водите е отхвърлил така подадената жалба.

В хода на настоящото съдебно производство е допусната и изготвена съдебно-техническа експертиза от вещо лице геодезист. Задачата на вещото лице е да нанася на една скица всички части от фотоволтаичния парк, които са вече иградени и са в проект /ПУП-ПЗ/ така, както са описани в молба от 19. 09. 2023 г /л. 128 от делото/, като се вземат предвид и приложенията към молбата.

В изпълнение на възложената задача вещото лице е изготвило комбинирана скица — Приложение 3, върху която имотите, предмет на експертизата, са изчертани върху обща основа от действащата кадастрална карта и са щриховани с различни цветове, а именно:

С жълта щриховка са показани част от имотите, описани в Приложение 3 към молбата на жалбоподателя от 19. 09. 2023 г. - писмо от „Аратиден“ ЕООД до „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД от 8. 02. 2021 г. за присъединяване на мощности, изградени в осем имота в землището на [населено място], като на место фотоволтаичните панели са изградени и включени. Имотите, описани в писмата, са както следва: ПИ 38432.1.104 с площ 8 106 кв.м.; ПИ 38432.1.179 с площ от 6 651 кв.м. /според СТЕ в номера на имота е допусната грешка и става въпрос за ПИ

38432.2.179/; 38432.2.180 с площ 10 680 кв.м.; ПИ 38432.2.181 с площ 14 144 кв.м., ПИ 38432.2.182 с площ 13 337 кв.м.; ПИ 38432.2.183 с площ 11 393 кв.м.; ПИ 38 432.2.184 с площ 13 965 кв.м. и ПИ 38 432.2.185 кв.м. с площ 44 381 кв.м.

Останалите имоти, процедурирани след м. февруари 2021 г. и описани в 4 стъпки, също са показани на комбинираната скица - Приложение 3, както следва:

Първа стъпка - със зелен контур и зелена щриховка: ПИ с идентификатори от КККР № 38432.24.400 с площ от 23 177 кв.м. и №38432.24.401 с площ от 958 кв.м, касаеща изграждането на фотоволтаик.

Втора стъпка - с лилав контур и лилава щриховка: ПИ с идентификатор 20208.14.26 с площ от 38 733 кв.м., находящ се в землището на [населено място], касаеща изграждането на фотоволтаик.

Трета стъпка с оранжев контур и оранжева щриховка - ПИ 38432,2,205 в землището на [населено място] с площ 38 968 кв.м. – изграждане на фотоволтаичен парк.

Четвърта стъпка с розов контур и розова щриховка : ПИ с идентификатори 38432.1.106; 38432.1.102; 38432.1.103; 38432.1.107; 38432.1.8; 38432.2.188; 38432.2.189 38432.2.199; 38432.2.191; 38432.2.207; 38432.2.194; 38432.2.130; 38432.3.103; 38432.3.104 38432.4.84; 38432.4.85; 38432.5.120; 38432.5.119; 38432.5.121; 38432.5.118; 38432.6.116 38432.6.117; 38432.20.88; 38432.20.7; 38432.21.209; 38432.21.207; 38432.21.201; 38432.21.206 38432.21.204; 38432.21.205; 38432,21.211; 38432.21.28; 38432.21.102; 38432.21.31; 38432.22.439; 38432.22.437; 38432.23.277; 38432.23.298; 38432.23.288; 38432.23.293; 38432.23.294; 38432.23.295; 38432.23.289; 38432.23.291; 38432.23.299; 38432,23.302; 38432.23.304; 38432.24.411; 38432.24,412; 38432.24.408; 38432.24.407; 38432.24.403; 38432.24.404; 38432.24.405 и 38432.24.174 с обща площ на имотите 801 296 кв.м. в землището на [населено място], касаещо изграждане на фотоволтаичен парк и предмет на ЕО - ПУП-ПЗ с обща площ на имотите 801 296, за което е издадено Становище по екологична оценка № СО-01-01 /2022 г. от 05.08.2022 г. на директора на РИОСВ-С..

Вещото лице е посочило също, че процесният по делото имот със стар идентификатор 38432.2.16 /към момента представляващ части от ПИ 38432.2.210 и ПИ 38432.2.211/ е показан върху комбинираната скица - Приложение 3 с червена щриховка.

Установените площни водни обекти, нанесени в КККР и намиращи се в близост до имотите на заинтересованата страна – „Аратиден“ ЕООД, са показани със син цвят и синя щриховка.

След посещение на място в землището на [населено място] и землището на [населено място] вещото лице е установило, че в част от имотите на заинтересованата страна „Аратиден“ ЕООД са монтирани фотоволтаични панели. В имоти 38432.2.210 и 38432.2.211 са налични две сгради и подстанция, които са въведени в експлоатация. Водният обект, идентифициран от СТЕ като ПИ с идентификатор 38432.2.159, е наличен на място. Същият е достъпен за хора и животни от всички страни, като от север достъпът до него е по общински път, а от останалите страни през частните имоти на заинтересованата страна „Аратидиен“ ЕООД. Водният обект е наличен като такъв и със свободна водна повърхност към момента на огледа.

По делото е допусната и изготвена съдебно-екологична експертиза, от чието заключение се установява, че няма отрицателно въздействие на водния обект от монтажни дейности при изграждане на фотоволтаичните панели, като водният обект няма да изчезне. Проверени са ПИ 38432.1.103; ПИ 38432.1.106; ПИ 38432.1.107 и ПИ 38432.1.188, където почвеният слой е възстановен. Посочено е още, че до поземлените имоти на етап 2 /ПИ 38432.1.8; 38432.1.102; 38432.1.103; 38432.1.106; 38432.2.188, 38432.1.107; 38432.5.121, 38432.21.201, 38432.24.407 и 38432.24.412 има свободен достъп. Посочено е още, че извършената от вещото лице проверка през зимния сезон - на 17. 01. 2025 г., не позволява да се установят промени при видовете

растения от автохтонната флора.

При постановяване на своя съдебен акт съдът се довери на заключенията на приетите по делото съдебни експертизи, тъй като са изготвени от компетентни вещи лица и отговорят в пълнота на поставените задачи.

При така установеното от фактическа страна съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в законоустановения срок по чл. 149 от АПК и от заинтересовани лица, които са активно легитимирани да оспорят административния акт.

Разгледана по същество, жалбата е основателна

В настоящия случай оспореното решение е издадено от директора на РИОСВ - С., с оглед на което съдът приема, че актът е издаден от компетентен административен орган в пределите на предоставената му от закона власт – чл. 85, ал. 4 вр. ал. 2 от ЗООС.

Оспореният акт е издаден в изискуемата писмена форма и съдържа задължителните реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК. Посочени са фактическите и правните основания за постановяването му, което е от значение за упражняване на съдебен контрол за законосъобразно прилагане на материалния закон от административния орган.

Съгласно чл. 85, ал. 4, т. 2 и т. 3 от Закона за опазване на околната среда министърът на околната среда и водите или директорът на съответната РИОСВ преценява с решение необходимостта от екологичната оценка за предложен план и програма или за тяхно изменение съгласно процедурата, определена с наредбата по чл. 90, съобразно следните критерии за определяне значимостта на въздействието им: характеристиките на последствията и на територията, която е вероятно да бъде засегната по отношение на вероятност, продължителност, честота, обратимост и кумулативен характер на предполагаемите въздействия; потенциално трансгранично въздействие, потенциален ефект и риск за здравето на хората или за околната среда, включително вследствие на аварии, размер и пространствен обхват на последствията /географски район и брой на населението, които е вероятно да бъдат засегнати/, ценност и уязвимост на засегнатата територия /вследствие на особени естествени характеристики или културно-историческото наследство; превишение на стандарти за качество на околната среда или пределни стойности; интензивно земеползване/, въздействие върху райони или ландшафти, които имат признат национален, общностен или международен статут на защита; степента, до която планът или програмата влияе върху други планове и програми, включително тези в дадена йерархия.

Легална дефиниция на понятието „кумулятивни въздействия“ се съдържа в § 1, т. 75 от Допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда, съгласно която това са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване на ефекта на оценявания план, програма, проект и инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, независимо от кого са осъществявани тези планове, програми, проекти и инвестиционни предложения. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани нееднократно в рамките на определен период.

От представените по делото доказателства, включително и от изготвената по делото съдебно-техническа експертиза от вещо лице геодезист се установява, че имотът, предмет на оспорваното Решение № СО-26-ЕО/2023 г. от 14. 02. 2023 г. на директора на РИОСВ - С., е заобиколен от имоти, в които до месец февруари 2021 г. са изградени фотоволтаични панели, а в непосредствена близост до тези изградени фотоволтаични панели е процедирано ЕО за ПУП – ПЗ за площ повече от 800 дка, за което е издадено Становище за екологична оценка № СО-01-01/

2022 г. от 5. 08. 2022 г. на директора на РИОСВ – С., като предстои и изграждането на фотоволтаичен парк.

При издаване на своя акт компетентният орган по никакъв начин не е направил оценка на кумулативните въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване на ефекта на оценявания план, програма, проект и инвестиционно предложение, преценени в съвкупност с ефекта от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни предложения. Липсват каквито и да било мотиви по какъв начин процесното инвестиционно предложение ще се отрази на околната среда, в съвкупност с непосредствено разположените поземлени имоти, предмет на други планове и инвестиционни предложения.

Според разбирането на настоящия съдебен състав оценката на кумулативното въздействие на всички тези планове и инвестиционни предложения следва да бъде направен в съвкупност, а не поотделно, тъй като единствено по този начин ще може да се установи по безпротиворечив начин ефектът от тяхното реализиране върху околната среда.

Събирането на доказателства и излагането на мотиви в тази насока от страна на административния орган е наложително, предвид обстоятелството, че в процесния район са предвидени значителни площи за изграждане на фотоволтаични панели и предвид намиращите се в околността защитени зони.

Така констатираните пропуски в административното производство водят до извод за издаване на обжалвания административен акт при неизясняване и непълнота на фактите от значение за случая и необсъждане на наличието или липсата на всички изискуеми материални предпоставки за неговоот издаване.

Горните аргументи мотивират съда да приеме, че жалбата е основателна. Оспорваното решение следва да бъде отменено, като се изпрати преписката на административния орган за ново произнасяне, съобразно мотивите на настоящия съдебен акт.

При този изход на спора основателна е претенцията на процесуалния представител на оспорващите лица за присъждане на направените по делото разноски.

Следва да бъде осъден ответникът да заплати на „МБРД“ ООД направените по делото разноски в общ размер на 7538, 53 лева, от които 1800 лева за адвокатско възнаграждение по адм. дело № 4106/ 2023 г. на АССГ, 1900 лева адвокатско възнаграждение за настоящата съдебна интанция, 1500 за касационно обжалване на решението по адм. дело № 4106/ 2023 г. на АССГ; 1918, 53 лева - заплатени възнаграждения за вещи лица, 50 лева – държавна такса за образуване на делото, както и 370 – държавна такса за касационно оспорване на решението по адм. дело № 4106/ 2023 г. по описа на АССГ.

Направеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение е неоснователно, предвид фактическата и правна сложност на делото, броя на проведените съдебни заседания, както и предвид процесуалната активност на упълномощения адвокат.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, 53 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № СО-26-ЕО/2023 г. от 14. 02. 2023 г. за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – С..

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за ново произнасяне, съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Регионална инспекция по околната среда и водите – С. да заплати на „МБРД“ ООД направените по делото разноски в общ размер на 7538, 53 лева /седем хиляди, петстотин

тридесет и осем лева и петдесет и три стотинки/.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИСИ от решението да се изпратят на страните.

Съдия: